

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/24/2015
Identifikačné číslo spisu:	7210010984
Dátum vydania rozhodnutia:	02.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7210010984.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí podľa § 382a Trestného poriadku, s následným verejným vyhlásením rozsudku, dňa 2. decembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného Q. A. a spol., pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 5T 102/2010, o dovolaní obvineného Q. A., ktoré podal prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Viery Ferčákovej, advokátky v Košiciach, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. septembra 2014, sp. zn. 7To 57/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 10. septembra 2014, sp. zn. 7To 57/2014, a v konaní, ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 293 ods. 3, ods. 5, ods. 8, ods. 10 Trestného poriadku, v neprospech obvineného Q. A..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 10. septembra 2014, sp. zn. 7To 57/2014, v časti týkajúcej sa obvineného Q. A., sa z r u š u j e .

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok v časti týkajúcej sa obvineného Q. A. obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Košiciach sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II z 22. novembra 2013, sp. zn. 5T 102/2010, boli obvinení N. K., Q. P. K. a Q. A. uznaní za vinných z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a zároveň obvinený Q. A. bol uznaný za vinného z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustili na skutkovom základe, že

dňa 21. júna 2006 v Košiciach na ulici Žižkovej po predchádzajúcej vzájomnej dohode N. K. a Q. P. K. vylákali od poškodeného Q. B. sumu 11 617,87 Eur (350 000 Sk) pod príslubom predaja bytu na Južnej triede 77 v Košiciach, ktorého vlastníkom mala byť N. K. a tento byt bol predmetom zmlúv o pôžičke a o zabezpečení záväzku prevodom práva z 31. mája 2006 a 13. júna 2006 uzatvorených medzi N. K. a V. V., pričom v priestoroch Notárskeho úradu JUDr. Q. W. pri osvedčovaní podpisu na kúpnej zmluve vyhotovenej Q. P. K. medzi Q. B. a V. V. ako V. V. vystupoval obvinený Q. A., ktorý si nezisteným spôsobom vyhotovil občiansky preukaz na meno v tom čase už nebohého V. V. a kúpnu zmluvu v jeho mene podpísal, čím takto Q. B. spôsobili škodu vo výške 11 617,87 Eur (350 000 Sk).

Za to súd uložil obvinenej N. K. a obvinenej Q. P. K. podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Zároveň obvinenej N. K. a obvinenej Q. P. K. podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, § 50 ods. 1 Trestného zákona súd výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Obvinenému Q. A. podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona obvinenému Q. A. výkon trestu odňatia slobody súd podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obvineným N. K., Q. P. K. a Q. A. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému Q. B., nar. XX. P. XXXX v B., trvale bytom K., škodu vo výške 11 617,87 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodeného Q. B. odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podali písomne v zákonnej lehote odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II, čo do výroku o treste v neprospech obvineného Q. A., ktoré odvolanie prokurátor dodatočne písomne odôvodnil 19. marca 2014 a obvinená Q. P. K..

Krajský súd v Košiciach na verejnom zasadnutí rozsudkom z 10. septembra 2014, sp. zn. 7To 57/2014, podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Košice II z 22. novembra 2013, sp. zn. 5T 102/2010, vo výroku o treste obvineného Q. A. a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. h/, písm. m/ Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona, za nezistenia žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona, nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Námostovo z 23. apríla 2013, sp. zn. 4T 5/2013, ktorým bol obvinenému A. uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov s podmiennečným odkladom a skúšobnou dobou v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov. Rovnako zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; inak rozsudok Okresného súdu Košice II z 22. novembra 2013, sp. zn. 5T 102/2010, ohľadom obvineného zostal

nezmenený. Súčasne podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvinenej Q. P. K. zamietol.

Obvinený Q. A. podal písomným podaním z 23. októbra 2014, prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Viery Ferčákovej, advokátky v Košiciach, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. septembra 2014, sp. zn. 7To 57/2014, dovolanie.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. i/ Trestného poriadku.

Obvinený namietol nesprávne posúdenie zisteného skutkového stavu a uviedol, že súd nesprávne rozhodol o nepodmienečnom treste odňatia slobody, ktorý mu bol uložený. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej po uplynutí doby viac ako osem rokov už nie je potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody, pretože na prevýchovu páchatel'a postačí aj uloženie podmieneného trestu. Skutky sa stali 21. júna 2006 a rozhodnutie krajského súdu bolo až dňa 26. septembra 2014, čo je viac ako osem rokov. Obvinený je toho názoru, že bolo porušené jeho právo na obhajobu z dôvodu, že sa chcel osobne obhajovať na verejnom zasadnutí 10. septembra 2014. Družka obvineného Ing. P. F. doručila súdu 8. septembra 2014 žiadosť o odročenie verejného zasadnutia, ktoré sa malo konať 10. septembra 2014 z dôvodu služobnej cesty, ktorá sa mala ukončiť už 26. septembra 2014, pričom zo spisu je zrejmé, že celá rodina žije iba zo zamestnania obvineného, a preto sa nemohol dostaviť na krajský súd. Súd napriek tomu vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody. Z uvedených dôvodov obvinený Q. A. žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovel jeho dovolaniu.

K dovolaniu obvineného sa prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II nevyjadril.

Poškodený Q. B. vo vyjadrení z 25. marca 2015 uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom Okresného súdu Košice II z 22. novembra 2013, sp. zn. 5T 102/2010, ako aj s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 10. septembra 2014, sp. zn. 7To 57/2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) primárne zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), za splnenia podmienky, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie podal prostredníctvom svojej obhajkyne.

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

Dovolací súd prerokoval dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382a Trestného poriadku a preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. i/ Trestného poriadku uplatňované obvineným v dovolaní a zistil, že zákon bol porušený napadnutým rozsudkom v neprospech obvineného Q. A. z dôvodu § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku.

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj

predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obvinený uplatnil ako dovolací dôvod porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Namietal vykonanie verejného zasadnutia odvolacieho súdu 10. septembra 2014 v jeho neprítomnosti, hoci 8. septembra 2014 bola súdu doručená žiadosť o odročenie verejného zasadnutia za účelom osobnej obhajoby. Z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku namietol aj uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie, a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie a má prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Trestného poriadku), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Trestného poriadku), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Trestného poriadku). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (rozhodnutie uverejnené pod č. 7 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2011).

Obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť vznášať osobne a prostredníctvom obhajcu námietky v priebehu konania na súde prvého stupňa a rovnako proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde. Právo na obhajobu zároveň patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Z predloženého spisového materiálu dovolací súd zistil, že opatrením Okresného súdu Košice II zo 7. mája 2010, sp. zn. 0Tp 480/2010 (č. 1. 47 spisu) bol v prípravnom konaní z dôvodu povinnej obhajoby podľa ust. § 37 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku ustanovený obvinenému Q. A. obhajca JUDr. Dušan Antol, advokát v Košiciach, pričom ustanovenie obhajcu bolo opatrením Okresného súdu Košice II z 24. februára 2011, sp. zn. 5T 102/2010, z dôvodu prepustenia obvineného z výkonu trestu odňatia slobody zrušené (č. 1. 299 spisu).

Najvyšší súd z obsahu spisu ďalej zistil, že obvinený si následne zvolil obhajcu dňa 7. júna 2011 a na základe plnej moci zo 7. júna 2011 poveril obhajobou obvineného pôvodne ustanoveného obhajcu JUDr. Dušana Antola (č. 1. 347 spisu), pričom zvolený obhajca predložil konajúcemu prvostupňovému súdu plnú moc na pojednávaní dňa 22. júna 2011 (č. 1. 349 spisu). Dovolací súd mal zo spisového materiálu preukázané, že obhajca JUDr. Dušan Antol obvineného Q. A. obhajoval v konaní na súde prvého stupňa až do času konania hlavného pojednávania na Okresnom súde Košice II dňa 6. júla 2012. Hlavné pojednávanie bolo odročené na deň 3. októbra 2012, ktorý termín obhajca JUDr. Dušan Antol vzal na vedomie, avšak uvedeného pojednávania sa už nezúčastnil a okresný súd od tohto okamihu už ďalej s

advokátom JUDr. Dušan Antolom ako obhajcom obvineného bez ďalšieho nekonal. Obhajcu obvineného nepredvolal na pojednávania konané na súde prvého stupňa, a to až do vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa (pojednávanie dňa 3. októbra 2012 (č. l. 433), dňa 9. januára 2013 (č. l. 444), dňa 29. apríla 2013 (č. l. 474), dňa 25. septembra 2013 (č. l. 495 spisu), dňa 22. novembra 2013 (č. l. 529). Z obsahu základného spisu, z ktorého dovolací súd vychádzal, nevypláva žiadna skutočnosť, ktorá by preukazovala zánik plnomocenstva (v spise sa nenachádza originál, resp. fotokópia odvolania, príp. výpovede plnomocenstva).

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. g/ Trestného poriadku nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku spočíva v porušení práva na obhajobu zásadným spôsobom. Skutočnosť, že prvostupňový súd nekonal so splnomocneným obhajcom obvineného už od hlavného pojednávania konaného dňa 3. októbra 2012, a to až do vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku dňa 22. novembra 2013, bola obvinenému známa v konaní pred súdom prvého stupňa. Z obsahu zápisníc o hlavných pojednávaniach vyplýva, že obvinený bol osobne prítomný na hlavných pojednávaniach, no túto skutočnosť pred konajúcim Okresným súdom Košice II nenamietal. Rovnako ani v odvolacom konaní túto skutočnosť nenamietal a v písomnom odôvodnení odvolania podanom proti rozsudku súdu prvého stupňa ju neuplatnil. Obvinený teda nesplnil zákonnú podmienku na aplikáciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Najvyšší súd napriek tomu, že uvedené pochybenie okresného súdu zistil, na tento dôvod dovolania nemohol prihliadnuť, pre absenciu postupu obvineného podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť vznášať osobne námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde. Odňatie tejto možnosti vykonaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené podmienky, napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku. Uvedený nezákonný postup v sebe zahŕňa aj zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto v takom prípade neprichádza do úvahy záver o naplnení dovolacieho dôvodu aj podľa ust. § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku z dôvodu, že v uvedenej situácii je ustanovenie § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku v pomere špeciality k § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené pod č. 6 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2011).

Po preskúmaní konania odvolacieho súdu, dovolací súd zistil, že dovolacie námietky obvineného sú, čo do ich základu opodstatnené, lebo verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo vykonané v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Ako nedostatok v postupe krajského súdu možno v tomto smere hodnotiť i to, že tento v odôvodnení svojho rozhodnutia nielenže neuviedol žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné usúdiť splnenie, resp. nesplnenie podmienok na vykonanie zasadnutia v neprítomnosti obvineného, ale z jeho rozsudku nie je možno zistiť ani len samotný fakt, že k vykonaniu predmetného zasadnutia došlo bez prítomnosti obvineného.

Trestný poriadok právo o prítomnosti na verejnom zasadnutí bližšie upravuje v § 293 Trestného poriadku, resp. aj v § 326 Trestného poriadku o konaní na odvolacom súde. Ustanovenie § 292 ods. 1 Trestného poriadku o príprave verejného zasadnutia výslovne neupravuje otázku prítomnosti obvineného na ňom. Nutnosť jeho účasti je potrebné posudzovať podľa toho, či súd v zmysle § 292 ods. 1 Trestného poriadku obvineného na verejné zasadnutie predvolal, alebo či ho len o verejnom zasadnutí upovedomil. Vychádzajúc zo zákonnej úpravy možno konštatovať, že predvolanie na verejné zasadnutie

prichádza do úvahy v prípade osôb, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná.

Podľa § 293 ods. 3 Trestného poriadku sa verejné zasadnutie koná za prítomnosti obvineného.

Jednu z výnimiek z vyššie citovanej zásady upravuje § 293 ods. 5 Trestného poriadku, v zmysle ktorého sa verejné zasadnutie vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

Podľa § 293 ods. 8 Trestného poriadku ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčasť na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

V súlade s ustanovením § 34 ods. 4 Trestného poriadku sú orgány činné v trestnom konaní a súd povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť, vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Z obsahu spisu vyplýva, že predvolanie na verejné zasadnutie konané 10. septembra 2014 bolo obvinenému doručené 25. augusta 2014 (č. l. 607 spisu). Ten svoju neprítomnosť na danom zasadnutí ospravedlnil prostredníctvom svojej družky z dôvodu služobnej cesty a požiadal o odročenie verejného zasadnutia za účelom osobnej obhajoby (č. l. 608 spisu). Uvedené ospravedlnenie bolo Krajskému súdu v Košiciach doručené 8. septembra 2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s posúdením nutnosti účasti obvineného na verejnom zasadnutí poukazuje na obsah predvolania na verejné zasadnutie konané dňa 10. septembra 2014: „Váša prítomnosť na verejnom zasadnutí je nevyhnutná. Keď sa neustanovíte bez dostatočného ospravedlnenia, môžete byť predvedený a potrestaný pokutou do výšky 650 Eur...“ (č. l. 607 spisu). Z jeho obsahu je zrejmé, že obvinený bol na verejné zasadnutie „predvolaný“ s výslovným poučením, že jeho prítomnosť je nevyhnutná. V posudzovanej veci preto neboli splnené zákonné podmienky na konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného, pretože jeho účasť na verejnom zasadnutí bola nevyhnutná.

Rovnako tak obvinený nebol ani poučený o možnosti konať verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného. Práve naopak mu bolo dané poučenie o tom, že jeho prítomnosť je nevyhnutná. Ak sa predseda senátu krajského súdu rozhodol obvineného na verejné zasadnutie predvolať, dal tým jednoznačne najavo, že jeho osobná účasť na ňom je nevyhnutná (§ 292 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá) a že bez jeho prítomnosti nemôže vec rozhodnúť.

Vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného je totiž podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku viazané jednak na podmienku riadneho a včasného doručenia upovedomenia a jednak na to, že obvinený bol o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti poučený. Ide o kumulatívne podmienky, a preto musia byť splnené súčasne. Spomenutá úprava sa pritom v plnom rozsahu vzťahuje aj na verejné zasadnutie odvolacieho súdu, keďže ustanovenie § 326 Trestného poriadku o konaní na odvolacom súde neobsahuje osobitnú úpravu. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že vykonaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného nesmie byť súdne konanie ako celok dotknuté v takej miere a takým spôsobom, aby bolo pozbavené podstatných rysov a štandardov spravodlivého procesu. Právo obvineného osobne sa zúčastniť konania pred súdom je totiž i v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva považované za základný prvok práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však dospel k záveru, že k pochybeniu Krajského súdu v Košiciach došlo aj tým, že vykonal verejné zasadnutia bez prítomnosti obhajcu obvineného JUDr. Dušana Antola podľa § 293 ods. 10 Trestného poriadku (9. jún 2014, 25. jún 2014, 10. september 2014), ktorý bol naďalej zvoleným obhajcom obvineného aj v odvolacom konaní a bolo povinnosťou súdu druhého stupňa v konaní o odvolaní vykonať verejné zasadnutie v prítomnosti zvoleného obhajcu.

Najvyšší súd so zreteľom na uvedené zistenia, postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného a podľa § 386 ods.2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 10. septembra 2014, sp. zn. 7To 57/2014, v časti týkajúcej sa obvineného Q. A.. Súčasne zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Dovolací súd len pripomína, že rozsudok krajského súdu vo vzťahu k už právoplatne odsúdenej Q. P. K. ostáva týmto rozhodnutím nedotknutý.

Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku) najvyšší súd uvádza, že týmto sa nezaoberal, nakoľko po vrátení veci bude povinnosťou Krajského súdu v Košiciach vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a zaoberať sa obhajobnými námietkami obvineného, a to aj z hľadiska vyššie rozvedeného porušenia práva obvineného na obhajobu okresným súdom.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Ako vyplýva z obsahu spisu, obvinený Q. A. sa v súčasnosti nachádza na území Maďarskej republiky (č. l. 651 spisu) a vzhľadom na skutočnosť, že napadnutým rozsudkom uložený nepodmienečný trest nevykonáva, Okresný súd Košice II vydal na neho dňa 28. januára 2015 európsky zatýkací rozkaz (č. l. 653 spisu), nebol dôvod rozhodovať o väzbe obvineného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.